

Verkiezingsprogramma
2022-2026

PvdA

GROEN
LINKS

INHOUDS | OPGAVE

Voorwoord	3
Samen leven	5
Samen wonen	8
Samen met de natuur	11
Financiën	13
Onze kandidaten	14

VOOR WOORD

Natuurlijk samen!

Meer dan ooit vraagt de maatschappij om samenwerking. De Corona-pandemie, de klimaatcrisis, het woningtekort, armoede: uitdagingen van deze tijd die alleen met gezamenlijke inspanningen kunnen worden aangepakt. Daarom slaan wij als PvdA en GroenLinks de handen inéén.

Want ook al zijn veel grote problemen vooral landelijke problemen, toch kunnen wij als gemeentelijke politieke partij een verschil maken als het gaat om duurzaamheid, armoedebestrijding, huisvesting, kansengelijkheid en gelijkwaardigheid. Met onze gedeelde kennis en betrokkenheid bieden wij onze inwoners een sociale en groene politiek, waarin iedereen mee kan doen. Wij zijn allemaal verschillend, maar we zijn wel gelijkwaardig ongeacht onze geboorteplaats, geartheid, opleidingsniveau en leefomstandigheden.

In ons verkiezingsprogramma is duurzaamheid de rode draad. Want als wij er niet in slagen duurzamere keuzes te maken, zetten we de toekomst van onze jeugd op het spel. Hoe wij dit in Roerdalen willen bereiken, leest u in de drie blokken waarin we ons programma hebben opgedeeld: Samen Leven, Samen Wonen en Samen met de Natuur.

Met uw steun en stem kunnen wij ons sterk maken voor onze plannen.

PvdA

GROEN
LINKS

SAMEN

LEVEN

PvdA-GroenLinks wil een samenleving waarin iedereen zich welkom voelt en gerespecteerd wordt in zijn eigenheid en waar we in harmonie met elkaar kunnen samenleven.

Velen van ons besteden een groot deel van onze dag aan werken. Daarbij gaat het niet altijd om betaald werk. Zo is een groot deel van de inwoners mantelzorgverlener voor iemand die ondersteuning nodig heeft. Daarnaast zijn mensen actief als vrijwilliger in het rijke verenigingsleven. Allemaal werkzaamheden die onze maatschappij net zo hard nodig heeft als betaald werk. Dit onbetaalde werk moet meer waardering krijgen. PvdA-GroenLinks is daarom ook voorstander van een basisinkomen voor iedereen.

Zolang dit er nog niet is, moet de gemeente ervoor zorgen dat iedereen een volwaardig inkomen ontvangt. Door werk, door werk met begeleiding, door een uitkering en/of aanvullende toeslagen. Daarbij mogen we de medemenselijkheid nooit uit het oog verliezen. Procedures en afspraken zijn middelen, maar mensen moeten centraal staan.

Dat is ook zo als het gaat om zorg. Als gemeente hebben we invloed op de Thuiszorg, de WMO en de Jeugdzorg. De hulpvraag van kwetsbare mensen moet bepalen wat er aan zorg aan iemand wordt geboden.

Voor de vitaliteit van onze inwoners is toegang tot gezond eten en voldoende beweging belangrijk. Het budget Positieve Gezondheid moet blijven bestaan. Sportverenigingen moeten in zware tijden incidenteel een beroep kunnen doen op extra steun vanuit de gemeente.

Inwoners weten onze gemeente al vaak te vinden met wensen voor hun eigen leefomgeving. Het is ook belangrijk om onze jeugd daarbij te betrekken. De gemeentelijke dorpscontactpersonen moeten daarom bij burgerinitiatieven en gemeentelijke plannen voor de dorpen in gesprek gaan met kinderen en jongeren.

Diezelfde jeugd moet kunnen rekenen op goed onderwijs. Als je als inwoner in onze maatschappij zelfstandig wilt bestaan, dan is beheersing van taal, reken- en digitale vaardigheden van het grootste belang. Inwoners die daar hulp bij nodig hebben, moeten voor bijscholing terecht kunnen in de eigen gemeente of regio. Kosten mogen geen belemmering vormen.

Bijscholing dichtbij huis is ook gewenst voor nieuwe Roerdalenaars, zeker voor diegenen die huis en haard hebben moeten ontvluchten. Wij vinden dat we na de inburgering bovendien oog moeten houden voor integratie in de dorpsgemeenschappen, zodat nieuwkomers zich thuis voelen én meedoen.

Voor dat meedoen biedt ons rijke verenigingsleven voldoende mogelijkheden. Naast sportverenigingen gaat het dan om bijvoorbeeld koren, toneelverenigingen, fanfares en harmonieën, schutterijen en carnavalsverenigingen. Als Corona ons één ding duidelijk heeft gemaakt is het wel dat persoonlijk contact een eerste levensbehoefte is. Dat verenigingsleven verdient dan ook onze steun.

ONZE PLANNEN

De zorgvraag van kwetsbare inwoners centraal stellen in plaats van het budget.

Een basisinkomen voor iedereen.

De toegang tot gemeentelijke voorzieningen verbeteren.

Een armoedefonds oprichten voor mensen met een smalle beurs, zodat ook zij mee kunnen doen.

Een minimumloon toekennen van 14 euro per gewerkt uur aan onze eigen gemeentelijke en ingehuurde medewerkers.

Een databank opzetten die gevuld is met vrijwilligers die bereid zijn een keer de zorg van mantelzorgers over te nemen.

Een makkelijk toegankelijk studiefonds opzetten voor de aanpak van laaggeletterdheid, scholing bij tweedekansonderwijs en het aanvragen van studiemateriaal.

Een tegemoetkoming verstrekken in de kosten voor sportabonnementen.

Ondersteuning vanuit de gemeente bieden bij burgerinitiatieven, zowel financiële als administratieve steun.

SAMEN

WONEN

We wonen in een mooie gemeente. Dat willen we zo houden en tegelijkertijd kunnen we niet de ogen sluiten voor de grote problemen van nu. Vanwege de noodzaak om de klimaatverandering te stoppen, moeten we zuiniger omgaan met ruimte, materialen en energie. Dat geldt ook op het gebied van verkeer en vervoer. De gemeente dient het goede voorbeeld te geven door in 2030 klimaatneutraal te zijn in haar bedrijfsvoering en dienstverlening naar de inwoners. Met zelfvoorzienende gemeentelijke gebouwen en elektrische voer- en werktuigen.

In de huidige woningmarkt is er een schrijnend tekort aan woonruimte en zeker ook aan betaalbare woningen. De gemeente moet de regie voeren als het gaat om welke woningen in welk gebied worden gebouwd. Ook moeten inwoners kunnen kiezen voor alternatieve woonvormen: bijvoorbeeld woongroepen met gedeelde centrale voorzieningen, ecologische woonvormen of tijdelijke woningen en appartementen.

Daarnaast vragen de huidige energietransitie en klimaatmaatregelen om aandacht voor bestaande woningen. Inwoners moeten de kans krijgen zuinig om te gaan met energie en zo mogelijk zelf duurzame energie op te wekken. Ook voor wie een kleine beurs heeft, moet het met steun van de gemeente mogelijk zijn een advies van Duurzaam Roerdalen in te winnen.

Die duurzame energie produceren we graag zo dicht mogelijk bij huis. Met zonnepanelen en ook zonneweides op een dusdanige hoogte dat de grond kan worden gebruikt voor meer biodiversiteit. Windmolens willen we plaatsen in nauw overleg met de

inwoners en omliggende gemeenten. Hierbij is veiligheid voor vogels van groot belang. De Meinweg is daarom een ongeschikte locatie voor windmolens.

Ook elektrisch rijden draagt bij aan een schoner milieu. Wij vinden dat er veel meer laadpalen in de gemeente moeten komen. Bij voorkeur laadpalen met tweerichtingenstroom, zodat de accu's van de auto's de stroom kunnen opslaan die in huis wordt gebruikt. Bovendien willen we stimuleren dat online bestellingen zoveel mogelijk op centrale punten worden afgehaald. Dit is beter voor de luchtkwaliteit en verkeersveiligheid in de dorpen.

Voor de luchtkwaliteit is ook de aanwezigheid van bomen in de woonomgeving van vitaal belang. Daarnaast leveren ze natuurlijke verkoeling die in tegenstelling tot een airco geen stroom kost. Om overlast te voorkomen moeten bomen wel passen in hun omgeving. Dit maakt overleg met inwoners noodzakelijk. Bij het verlenen van kapvergunningen moet de gemeentelijke lijst van beschermde bomen leidend zijn; dit vergt jaarlijkse controle en actualisering. Kappen betekent bovendien nieuwe bomen planten.

De weersextremen leiden niet alleen tot meer hitte maar ook tot hevige regenval in korte tijd. Om overlast te

voorkomen moeten we de bodem de kans bieden water op te nemen. Wij zijn voorstander van een norm voor verharding van onze woonomgeving om zo te zorgen voor een maximale waterinfiltratie.

Preventie speelt ook een rol bij afvalscheiding. Wat je niet koopt, hoeft je niet weg te gooien. Initiatieven als kledingruil en reparatiecafés juichen we toe. Het nieuwe inzamelsysteem belooft een goed gebruik van de afvalscheidingsmogelijkheden die de gemeente

biedt. We verwachten dat dit inwoners stimuleert hun restafval verder te beperken.

Bij alle activiteiten die te maken hebben met de verduurzaming van het eigen dorp, wil PvdA-GL de inwoners van Roerdalen actief betrekken. Daarom moet de gemeente, samen met de inwoners, per dorp nadenken over de vraag hoe de inwoners zelf elk dorp klimaatbestendig kunnen maken. De gemeente heeft hierin een zo nodig initiërende en verder ondersteunende rol.

ONZE PLANNEN

Levensloopbestendige bouwen voor senioren en starters.

Meer sociale huurwoningen bouwen.

Tijdelijke woningen bouwen om de ergste nood op te vangen.

De bestemming van grote gebouwen wijzigen, zodat er appartementen in gemaakt kunnen worden.

Appartementen ontwikkelen waar mensen van verschillende generaties wonen die elkaar gemakkelijk kunnen helpen.

Ook de bouw voor alternatieve en tijdelijke woonvormen in bestemmingsplannen opnemen.

Een gratis coach aanbieden aan mensen met een smalle beurs om energiebesparende maatregelen te nemen.

Ook energiebesparende maatregelen vergoeden uit het Armoedefonds.

Via lokale energiecoöperaties zorgen voor goedkope duurzame energie voor onze inwoners.

Per dorp een lokaal klimaatakkoord afsluiten met vertegenwoordigers van inwoners, verenigingen, ondernemers en andere betrokkenen.

SAMEN MET DE NATUUR

De mens is onderdeel van de natuur. Vele natuurrampen, viruspandemieën, klimaatrampen, weersextremen verder beseffen we dat het beter is om met de natuur samen te werken. De natuur kan best zonder ons, maar wij kunnen niet zonder de natuur. Wij willen daarom dat de gemeente zich aansluit bij het Deltaplan Biodiversiteitsherstel en het Actieplan schone lucht. Natuurlijk moet de gemeente ook rekening houden met het Klimaatverdrag van Parijs en de afspraken die gemaakt zijn in Glasgow.

Bijna 25 procent van het grondgebied van Roerdalen bestaat uit natuur. In onze Natura2000 gebieden komen planten, bloemen en dieren voor die zeldzaam zijn in Nederland en binnen Europa. Als we deze kwetsbare flora en fauna niet beschermen, gaat iets bijzonders verloren dat nooit meer hersteld kan worden. Voor de kwaliteit van ons groen en de biodiversiteit is het ook belangrijk dat we het groen in de kernen verbinden met het groen in het buitengebied. Naast deze groene verbindingen zorgen bufferzones voor een betere balans tussen natuur en landbouw of bewoond gebied.

Bij de bescherming van de natuur zijn boeren een onmisbare partner van de gemeente. Daarom willen we samen met hen aan de slag met het Actieprogramma Klimaatadaptatie Landbouw. Dit programma geeft boeren een perspectief om hun situatie te verbeteren en zorgt ervoor dat we een gezonde en leefbare aarde kunnen overdragen aan onze kinderen en kleinkinderen. Samen moeten we een antwoord vinden op de grote problemen van deze tijd: stikstofneerslag, bodemverarming, verdroging van beken en verlies van biodiversiteit. Er moet een eind komen aan het injecteren van drijfmest, het maandenlang beregenen van raaigras en mais, en het gebruik van bestrijdingsmiddelen: landbouwmethodes die ooit heel gebruikelijk waren, maar nu leiden tot verdere uitputting van onze aarde.

Naast landbouwgebieden is Roerdalen rijk aan bossen die al jaren veel CO2 opslaan. Deze 'Carbonfarming' wordt beschouwd als een nieuwe vorm van boerenbedrijvigheid. Wij zijn er voorstander van dat boeren bomen planten en de CO2-opslagcapaciteit van deze bomen aan bedrijven verkopen. Het is de moeite waard te onderzoeken of ook andere plekken binnen en buiten de kernen hiervoor geschikt zijn.

Recreanten en inwoners genieten behalve van de vele natuur in onze gemeente ook van de kastelen,

landgoederen, molens, wegkruisjes, historische routes en andere bezienswaardigheden. Bij het onderhoud van de wandelroutes, fietspaden en ruiterspaden die hiernaartoe leiden en de aangrenzende bermen is een ecologisch verantwoorde aanpak belangrijk. Het heeft onze voorkeur onze eigen medewerkers hierin te scholen in plaats van een ecologisch gecertificeerd bedrijf in te huren. Veel inwoners zijn door de Coronamaatregelen meer gaan fietsen en wandelen. Daarom willen we dat onderzocht wordt of het aantal zitbanken en picknickbanken nog voldoet.

ONZE PLANNEN

Boeren stimuleren over te stappen op kringlooplandbouw.

Het gebruik van bestrijdingsmiddelen, beregening en drijfmest stoppen dichtbij kwetsbare natuurgebieden.

Houtsingels en bloemrijke randen aanplanten.

Werkzaamheden als bomen snoeien en berm maaien zoveel als technisch mogelijk is laten verrichten door onze eigen opgeleide mensen van de plantsoendienst.

In overleg met inwoners bomen planten in de kernen.

Overtollig regenwater opvangen in daarvoor aangelegde waterbuffers, sloten of beken.

Kwetsbare natuurgebieden zo nodig afsluiten voor recreanten.

Onze natuurgebieden verbinden met het Natuurnetwerk Nederland, zodat we onze natuuropgave realiseren en zorgen voor groencompensatie.

Het gebruik van fossiele brandstoffen terugdringen.

FINANCIËN

De financiële mogelijkheden van de lokale overheid zijn gering en daar gaat PvdA-GroenLinks dan ook voorzichtig mee om.

Voor de komende raadsperiode betekent dit dat wij nog bewuster keuzes moeten maken. De bezuinigingen vanuit het Rijk, de Corona-pandemie en het hoogwater hebben effect op de gemeentelijke begroting. Er is nu ook landelijk meer draagvlak voor het afschaffen van de hondenbelasting en wij hopen dat dit de komende periode gaat gebeuren.

Als belangrijke voorzieningen in het gedrang dreigen te komen sluiten wij een verhoging van de OZB niet uit. Zo dragen ook op lokaal niveau de sterkste schouders de zwaarste lasten. Wel zal bij een eventuele verhoging van de OZB vooraf duidelijk gemaakt worden op welke wijze de verhoging ten goede komt aan de inwoners

Nr. 1
Mieke Schotemeijer

Nr. 2
Patrick Joris

Nr. 3
Chris Moorman

Nr. 4
Regina Buijze

Nr. 5
Max van Baden

Nr. 6
Cobi Heldens

Nr. 7
Youri Companjen

Nr. 8
Ap Woudstra

Nr. 9
Liesbeth van Soest

Nr. 10
Frans Bosch

Nr. 11
Cor de Visser

Nr. 12
Lei Janssens

Nr. 13
Mattie Bodifée

Nr. 14
Irma Hokke

Nr. 15
Jos Paffen

Nr. 16
Jacqueline Aelen

Natuurlijk samen!

PvdA

GROEN
LINKS

COLOFON

Tekst: Leden van PvdA en GroenLinks

Fotografie : o.a. Smart fotografie

Layout: Jacqueline Aelen